YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
29 päivänä lokakuuta 1998 *

Yhdistetyissä asioissa C-193/97 ja C-194/97,

jotka Tribunal administratif (Luxemburg) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa

Manuel de Castro Freitas (C-193/97)

ja

Raymond Escallier (C-194/97),

vastaan

Ministre des Classes Moyennes et du Tourisme

ennakkoratkaisun EY:n perustamissopimuksen 52 artiklan ja itsenäisten ammatinharjoittajien toimintaan ISIC pääryhmiin 23—40 (teollisuus ja pienteollisuus) kuuluvassa tuotanto- ja jalostusteollisuudessa sovellettavista, siirtymätoimenpiteitä koskevista yksityiskohtaisista säännöksistä 7 päivänä heinäkuuta 1964 annetun neuvoston direktiivin 64/427/ETY (EYVL 1964, 117, s. 1863) 3 artiklan tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: viidennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä hoitava ensimmäisen jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit C. Gulmann, D. A. O. Edward (esittelevä tuomari), L. Sevón ja M. Wathelet,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— de Castro Freitas, edustajanaan asianajaja Marc Baden, Luxemburg,

— Escallier, edustajanaan asianajaja Albert Rodesch, Luxemburg, ja

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Berend Jan Drijber,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan de Castro Freitaksen, edustajanaan asianajaja Robert Loos, Luxemburg, Escallier'n, edustajanaan Albert Rodesch, Portugalin hallituksen, asiamiehinään ulkoasiainministeriön Euroopan yhteisöihin liittyvistä asioista vastaavan pääosaston oikeudellisen yksikön päällikkö Luís Fernandes ja saman osaston lakimies Margarida Telles Romão, ja komission, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Bernard Mongin ja James Macdonald Flett, 10.2.1998 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 5.3.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Tribunal administratif on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 7.5.1997 tekemillään kahdella päätöksellä, jotka ovat saapuneet yhteisöjen tuomioistuimeen 21.5.1997, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä EY:n perustamissopimuksen 52 artiklan ja itsenäisten ammatinharjoittajien toimintaan ISIC pääryhmiin 23—40 (teollisuus ja pienteollisuus) kuuluvassa tuotanto- ja jalostusteollisuudessa sovellettavista, siirtymätoimenpiteitä koskevista yksityiskohtaisista säännöksistä 7 päivänä heinäkuuta 1964 annetun neuvoston direktiivin 64/427/ETY (EYVL 1964, 117, s. 1863; jäljempänä direktiivi) 3 artiklan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty asioissa, joista toisessa kantajana on de Castro Freitas ja toisessa Escallier ja joissa on riitautettu Ministre des Classes moyennes et du Tourismen (kauppa- ja matkailuministeri, jäljempänä ministeri) tekemät kaksi päätöstä evätä kantajilta sijoittautumisluvat, joita kantajat olivat hakeneet harjoittaakseen useaa ammattia Luxemburgissa.

Luxemburgin lainsäädäntö

3 Käsityöläisammattien, kaupan ja teollisuuden sekä tiettyjen itsenäisten ammattien harjoittamisen aloittamisesta ja kisällin- tai mestarinkirjan saamisesta ammattia harjoittamalla 2.7.1935 annetun lain 4 §:n muuttamisesta 28.12.1988 annetun Luxemburgin lain (Mémorial A, 1988, s. 1494) 1 §:n 1 momentin ensimmäisessä kohdassa säädetään muun muassa, että kukaan ei voi pää- eikä sivutoimisesti harjoittaa teollisuus-, kauppa- tai käsityöläistoimintaa ilman kirjallista lupaa.

4 Tämän lain 13 §:n 1 momentin mukaan suuriruhtinaan 19.2.1990 antamassa asetuksessa (Mémorial A, 1990, s. 186) vahvistetaan luettelo pää- ja sivutoimisista käsityöläisammateista. Tässä asetuksessa mainitaan seuraavat päätoimiset ammatit, joiden toimenkuva vahvistetaan 26.3.1994 annetussa suurherttuan asetuksessa (Mémorial A, 1994, s. 492): rakennusyrittäjä, katontekijä, peltiseppä, kirvesmies ja kipsaaja-rappari.

5 Vastaavuusedellytyksistä, joista on säädetty 28.12.1988 annetun lain 13 §:n 2 momentissa ja joiden mukaan voidaan todeta, että hakijalla on vastaaviksi tunnustettujen asiakirjojen perusteella riittävä ammatillinen pätevyys kyseessä olevassa luettelossa mainitun ammatin harjoittamiseksi, säädetään 15.9.1989 annetussa suurherttuan asetuksessa (Mémorial A, 1989, s. 1169).

6 Tämän 15.9.1989 annetun suurherttuan asetuksen 6 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Todistuksia, jotka yhteismarkkinoiden jäsenmaiden toimivaltaiset elimet ovat antaneet käsityöläisalaa koskevien Euroopan yhteisöjen direktiivien perusteella, on pidettävä vastaavina todistuksina, jos todistuksen saaja täyttää näissä direktiiveissä säädetyt ammatillista pätevyyttä koskevat edellytykset."

Direktiivi

7 Direktiivin 3 artiklan mukaan silloin, kun jäsenvaltiossa jonkin teollisuuden ja pienteollisuuden itsenäisten ammatinharjoittajien tuotanto- ja jalostusteollisuustoiminnan aloittamista tai sen harjoittamista varten edellytetään yleisiä, kaupallisia tai ammatillisia tietoja ja taitoja, "tulee tämän jäsenvaltion hyväksyä riittäväksi näytöksi

tällaisista tiedoista ja taidoista, että kyseistä toimintaa on harjoitettu toisessa jäsenvaltiossa jokin seuraavista ajanjaksoista:

a) kuusi peräkkäistä vuotta joko itsenäisesti tai yrityksen toiminnasta vastaavan johtajan asemassa,

— —

c) kolme peräkkäistä vuotta itsenäisesti, jos edunsaaja osoittaa harjoittaneensa kyseistä toimintaa ainakin viisi vuotta muutoin kuin itsenäisesti,

— —."

8 Tämän artiklan toisen kohdan mukaan edellä a ja c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa toiminnan harjoittamisen päättymisestä ei ole saanut kulua enempää kuin kymmenen vuotta ennen 4 artiklan 3 kohdassa säädetyn hakemuksen jättöpäivää.

9 Direktiivin 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Edellä 3 artiklaa sovellettaessa:

1. Jos jäsenvaltiossa johonkin 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ammatin aloittamista tai sen harjoittamista varten edellytetään yleisiä, kaupallisia tai ammatillisia tietoja ja taitoja, kyseisen valtion on komission avustuksella tiedotettava muille jäsenvaltioille tälle ammatille ominaiset piirteet (ammattiin sisältyvä toiminnan kuvaus).

2. Sen maan, josta edunsaaja tulee, tähän tarkoitukseen nimeämän toimivaltaisen viranomaisen on todistettava edunsaajan tosiasiallisesti harjoittaman ammattitoiminnan laatu ja kesto. Todistukset on laadittava ottaen huomioon sen jäsenvaltion toimittama virallinen kuvaus kyseisestä ammatista, jossa edunsaaja haluaa harjoittaa kyseistä ammattia pysyvästi tai väliaikaisesti.

3. Vastaanottavan jäsenvaltion on myönnettävä lupa harjoittaa kyseistä toimintaa asianomaisen henkilön hakemuksesta edellyttäen, että todistuksen mukainen toiminta on yhdenmukaista 1 kohdan mukaisesti ilmoitetun toiminnan kuvauksen pääpiirteiden kanssa, ja edellyttäen, että tämän valtion säännöksissä ja määräyksissä asetetut kaikki muut edellytykset täyttyvät."

Pääasiat

10 Confederaçao da Industria Portuguesan 24.4., 27.9. ja 25.12.1994 antamien todistusten mukaan de Castro Freitas teki 6.1.1981—31.12.1989 Portugalissa "rakennustöitä", joihin kuuluivat "ulkopintojen viimeistely, julkisivut ja katot".

11 Chambre du commerce et de l'industrie de la Mosellen antaman todistuksen mukaan Escallier puolestaan teki katontekijän, peltisepän ja kirvesmiehen töitä 21.1.1983—5.2.1990 yrityksen toiminnasta vastaavan johtajan asemassa.

12 De Castro Freitas ja Escallier hakivat vaadittavia lupia ministeriöltä voidakseen harjoittaa ammattejaan Luxemburgin suurherttuakunnassa.

13 Ministeriö myönsi 15.6.1994 de Castro Freitakselle sijoittautumisluvan rakennusyrittäjän toiminnan harjoittamiseen. Se myönsi myös Escallierille 24.1.1996 luvan katontekijän ammatin harjoittamiseksi.

14 Sitä vastoin ministeriö eväsi de Castro Freitakselta luvan julkisivutöiden tekemiseen ja Escallierilta luvan peltisepän ja kirvesmiehen ammattien harjoittamiseen sillä perusteella, että he eivät olleet tosiasiallisesti harjoittaneet näitä ammatteja direktiivin 3 artiklan ensimmmäisen kohdan a ja c alakohdassa vaadittua aikaa, sillä tässä artiklassa säädettyjen edellytysten on täytyttävä erikseen kunkin kyseessä olevan ammatin osalta.

15 De Castro Freitas valitti 19.4.1995 ja Escallier 14.2.1996 Tribunal administratifiin.

16 Tämä tuomioistuin katsoi, että asioissa on kyse yhteisön oikeuden tulkinnasta, joten se päätti lykätä niiden käsittelyä ja esittää asiassa C-193/97 yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1. Sovelletaanko itsenäisten ammatinharjoittajien toimintaan ISIC-pääryhmiin 23—40 (teollisuus ja pienteollisuus) kuuluvassa tuotanto- ja jalostusteollisuudessa sovellettavista, siirtymätoimenpiteitä koskevista yksityiskohtaisista säännöksistä 7 päivänä heinäkuuta 1964 annetun neuvoston direktiivin 64/427/ETY 3 artiklan ensimmäistä kohtaa, joka koskee 'jonkin 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun toiminnan aloittamista tai sen harjoittamista' ja jossa täsmennetään, että 'kyseistä toimintaa on harjoitettu', myös silloin, kun yhteisön kansalainen on harjoittanut jäsenvaltiossa, josta hän tulee, samanaikaisesti useita tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia toimintoja ja hakenut yritykselleen oikeutta sijoittautua toiseen jäsenvaltioon jatkaen näiden toimintojen samanaikaista harjoittamista, kun otetaan huomioon 17.4.1957 tehdyn Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 52 artiklassa, sellaisena kuin tämä sopimus on muutettuna, vahvistettu sijoittautumisvapauden periaate?

2. Jos vastaus edelliseen kysymykseen on myöntävä, muuttuuko 3 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdassa edellytetty toiminnan harjoittamista koskeva ajanjakso kaikkien toimintojen tai jonkin niistä osalta, jos niitä on harjoitettu samanaikaisesti?

3. Miten asiaan saattaa vaikuttaa se, että kyseiset toiminnat liittyvät toisiinsa, tai se, että näin ei ole?"

17 Myös asiassa C-194/97 kansallinen tuomioistuin lykkäsi asian käsittelyä ja esitti yhteisöjen tuomioistuimelle samat ennakkoratkaisukysymykset, mutta korvasi ensimmäisen kysymyksen ilmauksen "harjoittaa toimintoja samanaikaisesti" ilmauksella "harjoittaa ammatteja samanaikaisesti".

18 On tarkoituksenmukaista tutkia nämä kysymykset yhdessä, ja niillä kansallinen tuomioistuin haluaa tietää, onko direktiivin 3 artiklaa tulkittava siten, että kun jossakin jäsenvaltiossa itsenäisten ammatinharjoittajien tuotanto- ja jalostusteollisuuteen kuuluvan toiminnan aloittamista ja harjoittamista varten edellytetään tiettyjä tietoja ja taitoja, tämä jäsenvaltio voi vaatia, että yhteisön kansalainen, joka hakee useita lupia harjoittaakseen sen alueella ammattitoimintaa, jonka harjoittamisesta sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, josta tämä henkilö tulee, ovat antaneet todistuksen, on täyttänyt tosiasiallista toiminnan harjoittamista koskevat, tässä artiklassa säädetyt ajanjaksot erikseen kunkin sellaisen ammatin osalta, jonka toimenkuva on määritelty vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännössä.

19 Aluksi on todettava, että direktiivin tarkoituksena on helpottaa sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden toteutumista monissa teollisuus- ja käsityöläisalan ammattitoiminnoissa odotettaessa sitä, että kyseisten toimintojen aloittamiseksi ja harjoittamiseksi vaaditut edellytykset yhdenmukaistetaan, mikä on välttämätön edellytys alan täydelliselle vapauttamiselle.

20 On selvää, että vielä ei ole ryhdytty mihinkään 6 artiklassa säädettyyn toimenpiteeseen, joka koskee kyseessä olevien toimintojen aloittamista ja harjoittamista koskevien edellytysten yhdenmukaistamista.

21 Koska tällaiseen yhdenmukaistamiseen ei ole ryhdytty, jäsenvaltiot ovat pääsääntöisesti edelleen toimivaltaisia määrittelemään kyseessä olevien toimintojen harjoittamista varten välttämättömät yleiset, kaupalliset tai ammatilliset tiedot ja taidot ja vaatimaan kyseessä olevia henkilöitä esittämään tutkintotodistuksen, todistuksen tai muun muodollista kelpoisuutta osoittavan asiakirjan osoituksena siitä, että heillä on nämä tiedot ja taidot.

22 Kun on kyse juuri ISIC pääryhmiin 23—40 (teollisuus ja pienteollisuus) kuuluvien ammattien toimenkuvista, ei siis voida sulkea pois sitä vaihtoehtoa, että jokin jäsenvaltio voi tiettyyn pääryhmään kuuluvien toimintojen objektiiviset erot huomioon

ottaen määritellä toimenkuvan ja edellytykset, joilla kuhunkin kyseessä olevan pääryhmään kuuluvia ammatteja voidaan alkaa harjoittaa.

23 On kuitenkin tärkeää korostaa, että vaikka yhteisön oikeuden nykytilassa missään erityissäädöksissä ei säännellä kyseessä olevien toimintojen aloittamista ja harjoittamista koskevia edellytyksiä, jäsenvaltioiden on kuitenkin harjoitettava toimivaltaansa tällä alalla siten, että ne ottavat huomioon EY:n perustamissopimuksen 52 ja 59 artiklassa taatut perusvapaudet ja siirtymätoimenpiteitä sisältävän direktiivin säännösten tehokkaan vaikutuksen.

24 Toiseksi on todettava, että jos määritelmät, joita jäsenvaltiot antavat kyseessä olevaan ammattitoimintaan kuuluville ammateille, poikkeavat toisistaan, tämä on omiaan rajoittamaan sijoittautumisvapautta.

25 Tämän ongelman ratkaisemiseksi direktiivin 3 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään, että silloin, kun direktiivissä tarkoitetun toiminnan aloittamista tai sen harjoittamista varten jäsenvaltiossa edellytetään tiettyä pätevyyttä, "tulee tämän jäsenvaltion hyväksyä riittäväksi näytöksi tällaisista tiedoista ja taidoista, että kyseistä toimintaa on harjoitettu toisessa jäsenvaltiossa".

26 Tästä seuraa, että joskin jäsenvaltioilla on yhteisön oikeuden mukaan tietty harkintavalta niiden määritellessä ammattitoiminnan aloittamisen edellytyksiä ja kunkin kyseessä olevan ammatin toimenkuvaa, tätä harkintavaltaa rajoitetaan direktiivin 3 artiklassa säädetyllä velvollisuudella.

27 Direktiivin 4 artiklan 3 kohdan mukaan vastaanottavan jäsenvaltion on myönnettävä asianomaisen henkilön hakemuksesta lupa harjoittaa ammattitoimintaa edellyttäen, että sen jäsenvaltion, josta henkilö tulee, toimivaltaisten viranomaisten antaman

todistuksen mukainen toiminta on yhdenmukaista vastaanottavan jäsenvaltion ennalta ilmoittaman toiminnan kuvauksen pääpiirteiden kanssa, ja edellyttäen, että tämän valtion säännöksissä ja määräyksissä asetetut kaikki muut edellytykset täyttyvät.

28 Yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, että sen jäsenvaltion viranomaisten, josta asianomainen henkilö tulee, on todistettava, onko tämä henkilö harjoittanut kyseistä toimintaa todella ja tosiasiallisesti ja tiettynä, peräkkäisten vuosien muodostamana ajanjaksona eli ilman muita keskeytyksiä kuin mitä jokapäiväisestä elämästä aiheutuu (asia 130/88, Van de Bijl, tuomio 27.9.1989, Kok. 1989, s. 3039, 18 kohta).

29 Yhteisöjen tuomioistuin on myös todennut, että vastaanottavaa jäsenvaltiota, joka asettaa joitakin pätevyyttä koskevia edellytyksiä, pääsääntöisesti sitovat sen jäsenvaltion, josta henkilö tulee, antamassa todistuksessa esitetyt toteamukset erityisesti siltä osin kuin ne koskevat toimintaa, jota tämä henkilö on harjoittanut, ja toiminnan harjoittamisen kestoa, sillä muuten tällä todistuksella ei ole tehokasta vaikutusta (em. asia Van de Bijl, tuomion 22 ja 23 kohta).

30 Jos vastaanottava valtio kuitenkin objektiivisten seikkojen perusteella katsoo, että esitetyssä todistuksessa on ilmeisiä epätäsmällisyyksiä, se voi lisätietoja pyytääkseen kääntyä sen jäsenvaltion puoleen, josta henkilö tulee (em. asia Van de Bijl, tuomion 24 kohta).

31 Tästä seuraa, että vaikka toiminnat, joiden harjoittamisesta todistus on annettu, kuuluvat usean, vastaanottavan jäsenvaltion määrittelemän ammatin toimenkuvaan, vastaanottavaa jäsenvaltiota pääsääntöisesti sitovat sen jäsenvaltion, josta henkilö tulee, antamaan todistukseen sisältyvät toteamukset sekä kaikki tarpeen vaatiessa pyydetyt lisätiedot. Sen jäsenvaltion, josta henkilö tulee, toimivaltaiset viranomaiset nimittäin käyttävät silloin, kun ne antavat todistuksen kyseessä olevan henkilön harjoittamista toiminnoista, perusteenaan vastaanottavan valtion ennakolta toimittaman, kyseistä ammattia koskevan virallisen kuvauksen pääpiirteitä.

32 Vastaanottava jäsenvaltio ei siis voi määritellä kunkin käsityöläisammatin harjoittamisen aloittamista koskevia edellytyksiä eikä näiden ammattien toimenkuvaa siten, että sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten, josta kyseessä oleva henkilö tulee, siinä tarkoituksessa antama todistus, että tämä henkilö voisi harjoittaa todistuksessa tarkoitettua ammattia vastaanottavassa jäsenvaltiossa, on hyödytön.

33 Tämä tulkinta on yhteensopiva ensinnäkin direktiivin 3 artiklan toisen kohdan kanssa, jossa säädetään, että toiminnan harjoittamisen päättymisestä ei ole saanut kulua enempää kuin kymmenen vuotta ennen sijoittautumista koskevan hakemuksen jättöpäivää. Joskin vastaanottava jäsenvaltio voi direktiivin 3 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdan mukaan vaatia, että kutakin ammattia on harjoitettu itsenäisesti kuusi peräkkäistä vuotta, hakijan on mahdotonta vastaaviksi tunnustettujen asiakirjojen perusteella osoittaa, että hänellä on tiedot ja taidot, jotka ovat tarpeen, jotta hänelle myönnettäisiin luvat harjoittaa useampaa kuin kahta toimintaa.

34 Toisaalta tällainen tulkinta voidaan perustella niillä vaatimuksilla, joita perustamissopimuksen 3 artiklan c kohdassa, 52 artiklassa ja 59 artiklassa taatut sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus asettavat. Nämä yhteisön järjestelmässä perustavanlaatuiset vapaudet eivät nimittäin toteudu, jos kukin jäsenvaltio voi kieltäytyä myöntämästä yhteisön oikeuden säännösten mukaisia etuja niille, jotka ovat saavuttaneet direktiivissä tarkoitetun ammattikokemuksen toisessa jäsenvaltiossa, vetoamalla omaan, kunkin käsityöläisammatin toimenkuvasta antamaansa rajoittavaan määritelmään.

35 Esitettyihin kysymyksiin on näin ollen vastattava, että direktiivin 3 artiklaa on tulkittava siten, että kun jossakin jäsenvaltiossa itsenäisten ammatinharjoittajien tuotanto- ja jalostusteollisuuteen kuuluvan toiminnan aloittamista ja harjoittamista varten edellytetään tiettyjä tietoja ja taitoja, tämä jäsenvaltio ei voi vaatia, että yhteisön kansalainen, joka hakee useita lupia harjoittaakseen sen alueella ammattitoimintaa, jonka harjoittamisesta sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, josta tämä henkilö tulee, ovat antaneet todistuksen, on täyttänyt tosiasiallista toiminnan harjoittamista koskevat, tässä artiklassa säädetyt ajanjaksot erikseen kunkin sellaisen ammatin osalta, jonka toimenkuva on määritelty vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännössä.

Oikeudenkäyntikulut

36 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneelle Portugalin hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut tribunal administratifin 7.5.1997 tekemillään päätöksillä esittämät kysymykset seuraavasti:

Itsenäisten ammatinharjoittajien toimintaan ISIC pääryhmiin 23—40 (teollisuus ja pienteollisuus) kuuluvassa tuotanto- ja jalostusteollisuudessa sovellettavista, siirtymätoimenpiteitä koskevista yksityiskohtaisista säännöksistä 7 päivänä heinäkuuta 1964 annetun neuvoston direktiivin 64/427/ETY 3 artiklaa on tulkittava siten, että kun jossakin jäsenvaltiossa itsenäisten ammatinharjoittajien tuotanto- ja jalostusteollisuuteen kuuluvan toiminnan aloittamista ja harjoittamista varten edellytetään tiettyjä tietoja ja taitoja, tämä jäsenvaltio ei voi vaatia, että yhteisön kansalainen, joka hakee useita lupia harjoittaakseen sen alueella ammattitoimintaa, jonka harjoittamisesta sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, josta tämä henkilö tulee, ovat antaneet todistuksen, on täyttänyt tosiasiallista toiminnan harjoittamista koskevat, tässä artiklassa säädetyt ajanjaksot erikseen kunkin sellaisen ammatin osalta, jonka toimenkuva on määritelty vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännössä.

Jann Gulmann Edward

Sevón Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 29 päivänä lokakuuta 1998.

R. Grass

kirjaaja

J.-P. Puissochet

viidennen jaoston puheenjohtaja